Anul al 62-lea
6 PAGINI

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 119 Luni 28 Mai 1945
6 PAGINI

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 1800 pe 3 luni
Lei 3700 pe 6 luni
CAPITALA
Lei 2100 pe 3 luni
Lei 4100 pe 6 luni
AUTORITĂŢI
50% în plus

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIV. COPIILOR
1800 lei pe 6 luni
ZIARUL ŞTIINŢELOR
1200 lei pe 6 luni
UNIVERSUL LITERAR
1800 lei pe 6 luni
VESELIA 1400 lei pe 6 luni
TRUP ŞI SUFLET
900 lei pe 6 luni

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Înscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

ANIVERSAREA NAŞTERII D-LUI EDUARD BENEŞ

D. Eduard Beneş îşi serbează mâine, 28 Mai, ziua naşterii. O serbează în această lună a victoriei. O serbează după ani de zile de viaţă dureroasă în exil, departe de poporul său. O serbează însă sub steagul naţional eliberat, în mijlocul poporului său iubit.

D. Eduard Beneş va rămâne în istoria vremurilor dramatice prin care au trecut ţara şi naţiunea sa, simbolul celui mai luminat patriotism, figura cea mai reprezentativă a dinamismului unei naţiuni pe care nici seculara dominaţiune străină, nici asupririle, nici amarele decepţii încercate în ceasurile primejdiei, nici teroarea exercitată în cursul ocupaţiei germane, nu i-au zdruncinat credinţa în destinul ei şi nu i-au stins dorul de libertate.

Eduard Beneş întruneşte toate virtuţile poporului său şi el n'a încetat o clipă de a le pune în serviciul patriei. Cu aceeaşi energie, cu aceeaşi tenacitate şi cu aceeaşi credinţă în puterea dreptăţii cu care în timpul războiului trecut a luptat să convingă popoarele eliberatoare de dreptul la viaţă al unui stat ceho-slovac, cu aceeaşi căldură şi cu acelaş profund patriotism cu care a determinat, în cursul trecutului război mondial, acea mişcare de conştiinţă naţională care a dus la crearea unei armate ceho-slovace recunoscută de toţi aliaţii şi admisă în rândurile luptătorilor pentru libertate, d. Eduard Beneş a dus şi în cursul acestui al doilea război lupta pentru independenţa ţării sale, pentru triumful dreptăţii, pentru afirmarea drepturilor imprescriptibile ale naţiunii sale. Nici un moment nu şi-a pierdut încrederea în victorie. Şi regretul că prevederile sale, profeţiile sale n'au fost ascultate atunci când evenimentele se precipitau, a dat d-lui Eduard Beneş şi mai multă tărie de a stărui, de a-şi încuraja poporul în mijlocul furtunii pe care el a prevăzut-o, la rezistenţă până la victoria totală împotriva hitlerismului invadator.

Într'un articol asupra modului cum a fost formată în timpul războiului trecut armata revoluţionară cehoslovacă, preşedintele Beneş, pe atunci ministru al afacerilor străine, scria următoarele:

„Naţiunea noastră împărţită în două de mai bine de zece secole şi considerată drept moartă de trei secole, reapare unită, eliberată de legăturile morţii întocmai cum a înviat Lazăr, şi afirmă o invincibilă voinţă de a trăi şi de a dura".

In numele acestei invincibile voinţe de a trăi şi de a dura, d. Eduard Beneş nu şi-a îngăduit nici o odihnă, în strădania neîntreruptă pentru drepturile Cehoslovaciei.

Azi, când drapelul libertăţii fâlfâie sub cerul Europei scăpate de tiranie prin victoria strălucită a Marilor Naţiuni Unite şi când popoarele caută să dea dragostei lor de libertate şi securităţii lor forma concretă a unor legăminte internaţionale şi să transforme astfel un ideal într'o certitudine, d. Eduard Beneş, omul clar văzător, bărbatul politic a cărui activitate a fost neîntrerupt constructivă, a mers înaintea înfăptuirilor colective ce se pregătesc şi recunoscător marei şi eroicei vecine dela răsărit, Uniunea Sovietică, ale cărei armate eliberatoare au sângerat şi pe pământul cehoslovac, şi marilor naţiuni britanică şi americane ale căror brave armate au mers din victorie în victorie, a ţinut ca din primul moment să reia firul politicei pe care, cu atâta înţeleaptă prevedere, a pus-o la temelia vieţii internaţionale a ţării sale. Astfel, d-sa a dat neclintitei prietenii dintre poporul cehoslovac şi popoarele sovietice temeiul solid al unui tratat de alianţă şi a afirmat cu tărie dorinţa întregei naţiuni cehoslovace de a menţine şi a întări prietenia cu Naţiunile Unite.

D. Eduard Beneş a făcut prin acest act politic mai mult decât o acţiune de continuitate, întreruptă numai aparent de invazia hitleristă: a reasigurat definitiv şi solid securităţii statului cehoslovac sprijinul prieteniei Uniunii Sovietice, rămânând pe linia tradiţională a politicei ţării sale. Securitatea colectivă de mâine pe care eforturile atâtor popoare sunt pe cale de a o realiza, va avea în această prietenie sovieto-cehoslovacă o solidă piatră de temelie.

Din mijlocul poporului român se înalţă azi, spre d. Eduard Beneş, urările cele mai calde de viaţa lungă şi de mulţumire, urări izvorîte din cele mai sincere sentimente de prietenie pentru întreaga naţiune cehoslovacă şi din admiraţia pe care el o are pentru preşedintele Eduard Beneş.

DESCHIDEREA CURSURILOR UNIVERSITĂŢII LIBERE DEMOCRATICE

D. prof. Stoilov rectorul Universităţii din Bucureşti rostindu-şi cuvântarea

Eri, la 6 d. a. s'au deschis, în cadrul unei deosebite solemnităţi, cursurile universităţii libere democratice. Sala Ateneului Român era plină până la refuz de tineri elevi, studenţi, muncitori şi liber profesionişti.

Au fost de faţă d-nii miniştri: Lucreţiu Pătrăşcanu, Constantinescu-Iaşi, dr. Bagdasar, pr. Burducea; d. Dangulov prim ajutor al consilierului politic al misiunii ruse, d. col. Borisov, d. col. Gusev, d. Iorgu Iordan, rectorul universităţii din Iaşi, d-na Elena Pătrăşcanu, d-na Constantinescu-Iaşi, d. Miron Nicolescu, d. Vasilescu-Karpen, d. Ion Mircescu etc.

D. prof. *Stoilov*, rectorul universităţii, luând cuvântul, a făcut o justificare a universităţii libere a cărei necesitate faţă de universitatea oficială reiese din însăşi structura ei.

Libertatea de a frecventa cursurile pentru ori şi cine, mai ales o linie ideologică comună a tuturor cursurilor, justifică din plin titulatura universităţii.

Vorbitorul a făcut apoi analiza ideii de democraţie reală, în opoziţie cu cea liberală a secolului trecut care s'a manifestat ca o mişcare de reacţiune contra unei stări de lucruri abuzive care dăinuia de veacuri sub regimurile autocrate. Democraţia reală se întemeiază pe consideraţii ce se inspiră dela un spirit ştiinţific. Consecinţa acestui mod de a vedea lucrurile a fost constituirea unei doctrine progresiste care urmăreşte realizarea idealurilor eterne ale democraţiei prin mijloace efective.

Cursurile cari se vor ţine, vor lumina acest punct de vedere. Cele cari privesc domeniul moral, istoric şi economic se vor face direct, punându-se în evidenţă legile cari guvernează societatea şi cari sunt la baza doctrinelor progresiste. Ştiinţele exacte, ale naturii, vor urmări aceleaşi scop, însă potrivit esenţei lor, nu în mod direct, ci adoptând punctul de vedere istoric, evolutiv, care trebuie să explice geneza şi desăvârşirea ideilor fundamentale cari stau la baza ştiinţei moderne.

Am numit acest punct de vedere, istoricism. In felul acesta, fără a nega importanţa marilor personalităţi în opera de creaţie ştiinţifică, ştiinţa însăşi va apare ca o operă de colaborare a spiritului omenesc, în care partea fiecăruia nu se poate determina în mod precis.

Străduinţile omenirii în concepţia adevăratului progres, nu pot tinde numai la înfăptuirea unor exemplare de oameni aşa zisi desăvârşiţi, cum era în trecut idealul omului Renaşterii. In opera ştiinţifică actuală, savanţii, din ce în ce mai specializaţi, adâncind din ce în ce mai mult domeniul specialităţii lor, sunt adevăraţii factori ai progresului general.

D. prof. *Al. Rosetti* a vorbit apoi în numele corpului profesoral al universităţii democrate, arătând că, scopul acestei şcoli superioare fiind răspândirea în massele largi ale poporului a tuturor cuceririlor ştiinţei, programul cursurilor va cuprinde prelegeri din toate domeniile.

D. *Dan Savel*, din partea studenţilor universităţii libere, şi-a exprimat bucuria şi recunoştinţa pentru înfiinţarea acestei şcoli de cultură superioară, la care tineretul vine să se încadreze spiritului nou al vremii şi cu o singură dorinţă, acea de a se instrui pentru binele poporului.

D. prof. *Otetea* a ţinut apoi cursul de deschidere vorbind despre „Intemeierea ţărilor româneşti".

Solemnitatea a fost încheiată de d. rector Stoilov, care a anunţat că cursurile universităţii libere vor începe Luni.

INVĂŢĂMÂNTUL ŞI CULTURA IN U. R. S. S.

La congresul A. R. L. U. S.-ului, în desbaterile referitoare la domeniul culturii şi învăţământului de toate nuanţele, s'au scos în evidenţă marile progrese realizate de puternica vecină dela răsărit în această importantă ramură pe care se sprijină evoluţia poporului.

Pentru a înţelege munca depusă spre a ajunge la starea înfloritoare a învăţământului superior în U. R. S. S. zugrăvită de savanţii sovietici Vasile Vasilievici Parin, secretar ştiinţific al Academiei ştiinţelor superioare şi Alexandru Mihailovici Egolin, profesor de istoria literaturii ruse al Universităţii de stat Lamonosov din Moscova, trebue să arătăm etapele acestei evoluţii în propăşirea învăţământului.

In lucrarea „Cum este administrată Uniunea Sovietică", editată în româneşte de A. R. L. U. S. — V. Karpinski arată că de unde în Rusia ţaristă numai 24% din populaţie ştia să scrie şi să citească, în Uniunea sovietică recensământul din 1939 constată că nu există decât 10.9 la sută analfabeţi în populaţia până la 49 de ani. Invăţământul este predat în limba maternă a fiecărui popor. In timpul anului şcolar 1939-40, 32 milioane 100 mii copii au frecventat şcoala primară sau medie şi 6 milioane au urmat cursurile pentru adulţi. In U. R. S. S. cărţile sunt editate în 82 de limbi. In anul 1939-40, 620.000 elevi au frecventat cele 750 de şcoli din învăţământul superior (în Rusia de altă dată erau 91 de şcoli superioare şi 112.000 studenţi).

Importanţa ce se dă medicinei de exemplu, reese din faptul că în fiecare an termină studiile şi îşi iau diplomele 20.000 medici noui. Durata cursurilor la medicină e de 6 ani, iar facultăţile respective ţin de comisariatul sănătăţii nu de al educaţiei, de care depind numai şcolile primare, cele medii şi liceele.

Academia de medicină în U. R. S. S. nu este numai un loc de adunare a savanţilor, ci şi o instituţie de cercetări ştiinţifice, având multe laboratoare proprii. Ea cuprinde 25 de instituţii ştiinţifice din care 3 sunt la Leningrad iar restul la Moscova. Academia, care este împărţită în 3 secţiuni — biologică, higienă şi chimie — are aproximativ 12.000 membri. Aceiaş dezvoltare au luat toate ramurile învăţământului superior şi toate instituţiile semănătoare de cultură iar legăturile cu spiritualitatea universală sunt permanent accentuate, cum a fost de pildă aniversarea a 250 de ani dela naşterea lui Voltaire, aniversare care a dat loc în U. R. S. S. la numeroase reuniuni, conferinţe, expoziţii, şedinţe solemne ale Academiilor, volume omagiale, reeditarea operelor marelui scriitor francez, etc.

Uriaşele progrese în domeniul învăţământului de toate gradele şi deci al culturii pornesc dela gratuitatea completă, dela sacrificiile pe cari le face statul, dela posibilitatea ca orice tânăr să-şi aleagă drumul ori cariera potrivit însuşirilor constatate printr'o selecţiune atentă a elementelor, situaţia materială a elevului ori a studentului nejucând nici un rol în ascensiunea oricui, ci numai munca, priceperea şi pregătirea fiecăruia.

ACTUALIZAREA PREŢURILOR

Una din problemele cele mai importante, dar şi cele mai delicate pe care şi-a propus s'o rezolve legiuitorul prin ciclul decretelor-legi economice din 3 Mai cr., este, desigur, aceea a reglementării preţurilor şi a circulaţiei mărfurilor.

Nu numai târgul tranzacţiilor, ci toată reţeaua activităţilor noastre economice se resimţea de tirania sistemului suprapreţurilor, care împingea la falsificarea întregei noastre vieţi economice, la desvoltarea speculei şi a comerţului ilicit. Depe urma acestui cerc vitios ieşeau păgubiţi şi consumatorul, care nu mai putea să ţie piept cursei preţurilor, şi fiscul frustat de drepturile lui şi comerţul cinstit, care nu putea jongla la infinit între preţuri şi facturi camuflate şi rigorile legilor şi ale controlului.

De aceea, hotărîrea legiuitorului de-a înlătura acest păianjeniş artificial şi stânjenitor, spre a pune pe baze sincere viaţa economică a ţării, a fost primită cu interes de toţi factorii reali de producţie şi de schimb, care vedeau în recunoaşterea şi întronarea realităţii la temelia noului regim al preţurilor, primul pas spre însănătoşirea noastră economică.

Din nefericire, însă, am avut de constatat că punerea în aplicare a noilor legiuiri a fost întâmpinată cu obiecţiuni şi temeri de către mulţi din cei cari mai înainte se plângeau de haosul economic şi cereau înlăturarea lui.

Trebue să recunoaştem că parte din cererile formulate de comercianţi şi industriaşi au fost admise, iar discuţiunile continuă asupra celorlalte. Astfel, printr'o decizie dată alaltăeri, comisariatul general al preţurilor a unificat termenele prevăzute în legiuirile economice, fixând data de 31 Mai 1945, până când se vor depune toate declaraţiile şi recalculările de preţuri prevăzute de aceste legiuiri. Prin aceeaşi decizie pentru mărfurile dosite sau deţinute fără factură sau cu facturi nereale şi cari n'au fost vândute până în prezent, s'a fixat declararea lor între 1—5 Iunie inclusiv.

Mai gingaşe este însă chestiunea recalculării preţurilor în vederea actualizării şi obligativităţii lor. In general, legea pentru reglementarea preţurilor şi circulaţiei mărfurilor lasă la latitudinea industriaşului şi comerciantului de a recalcula preţurile pe propria lor răspundere, ţinând seama, fireşte, de elementele reale de cost. Lista preţurilor şi tabelul recalculărilor urmează a fi supuse însă verificării organelor ministerului industriei şi comerţului, ţinute să păstreze în operaţiunile de definitivarea lor o linie care să nu depăşească realităţile şi să nu strice astfel unitatea şi stabilitatea.

In urma unor recente demersuri făcute de reprezentanţii industriei şi comerţului pe lângă d-nii miniştri Petre Bejan şi Gheorghiu-Dej, s'a admis de asemeni, ca recalcularea preţurilor să se facă în genere pe următoarele baze: comunicări de preţuri, coeficienţi de actualizare revizuiţi şi, la rigoare, prin analogie cu alte produse. Aceste operaţiuni se vor face prin comisiuni speciale în care vor fi reprezentate şi comerţul şi industria.

Pentru industrii, întreprinderile care au normativele de preţuri eliberate de asociaţiile profesionale, se vor aplica acestea. Industriile care n'au asemenea normative, vor face calculaţia: 1. pe baza regiei rezultate din datele pe ultimele 6 luni; 2. dacă aceste date nu corespund cu situaţia, industriile vor putea cere ministerului fixarea unui nou coeficient de regie; 3. obligativitatea ca în caz când producţia se majorează, regia să fie scăzută în proporţie.

In plus, pentru facilitarea depunerii declaraţiilor, s'a admis descentralizarea în sensul că ele vor putea fi primite şi de Camerele de comerţ şi industrie respective.

Ar fi exagerat, totuşi, să credem că chiar în urma acestor măsuri se vor fi rezolvat toate greutăţile şi se vor fi înlăturat toate nemulţumirile legate de problema recalculării şi actualizării preţurilor. Vina lor o poartă tocmai condiţiunile arbitrare — suprapreţuri — în care s'au făcut până acum achiziţionările de materii prime de către industriaşi, livrările şi facturările de mărfuri fabricate, către comercianţi. Preţurile au variat la cumpărare şi variază şi azi la revânzare, dela caz la caz, după întreprinderea furnizoare, după regiunea de aprovizionare, după epoca livrării. Pentru situaţii atât de diverse, ar fi cu neputinţă omeneşte

(Continuare in pag. 2-a)

DECLARAŢIILE COMISARULUI POPORULUI PENTRU AFACERILE STRĂINE AL UCRAINEI, D. Z. MANUILSKI, LA CONFERINŢA DE PRESĂ DELA SAN FRANCISCO

San Francisco, 22 Mai, (Coresp. special TASS). — Preşedintele delegaţiei ucrainene la Conferinţa Naţiunilor Unite, D. Z. Manuilski, a făcut în ziua de 22 Mai la conferinţa de presă dela San Francisco declaraţii, după care a răspuns la întrebările corespondenţilor ce au luat parte la conferinţa de presă. In declaraţiile sale, Manuilski a spus:

„Domnilor, cunoaşteţi memorandumul guvernului Republicii Socialiste Sovietice Ucrainiene, care conţine un vast material referitor la colosalele sacrificii atât în oameni cât şi în resurse materiale făcute de poporul ucrainean în războiul împotriva hoardelor germane precum şi aportul colosal pe care l-a adus ţara noastră cauzei Victoriei asupra duşmanului nostru comun.

Oricât de însemnate ar fi fost sacrificiile ţărilor din Europa avuseană ocupate de nemţi, ele înfăţişează totuşi o imagine palidă faţă de cele făcute de popoarele slave, popoarele Uniunii Sovietice, şi în particular de poporul nostru ucrainean. E vorba de milioane de cetăţeni paşnici — bătrâni, femei, copii de naţionalitate rusă, ucraineană şi bielo-rusă, asasinaţi de hitlerişti; de exterminarea în massă a evreilor, care potrivit programului de război al hitleriştilor nu trebuia să mai existe în U. R. S. S. şi nici în celelalte ţări din Europa.

Numai la Kiev au fost nimiciţi circa 137.000 de oameni. Din cauză că barbarii nemţi au dat pradă focului oraşele şi satele noastre, o treime din populaţie a rămas fără căminuri, ceeace a silit guvernul republicii noastre să purceadă la construirea urgentă a unor locuinţe provizorii pentru plasarea unei masse atât de mari de oameni.

Pagubele materiale suferite de poporul ucrainean din cauza distrugerii de către inamic a întreprinderilor noastre industriale, ruinării economiei noastre agricole, ruinării aproape a tuturor aşezămintelor de cultură, prădării populaţiei noastre, sunt evaluate la suma de peste 100 miliarde dolari. Şi tocmai pentrucă noi am suportat sacrificii atât de colosale şi am adus un aport nu de mică importanţă în cauza zdrobirii duşmanului, noi suntem adânc interesaţi în succesul Conferinţei dela San Francisco, care îşi pune ca scop de a crea pentru Naţiunile Unite garanţii de bază ale păcii şi securităţii.

In decursul de veacuri Ucraina a fost obiectul tendinţelor de cucerire ale cotropitorilor străini. E destul să amintim că în ultimii 30 de ani Ucraina a avut de suferit de trei ori năvăliri străine. Pentru noi ucrainenii, problema stabilirii garanţiilor de pace şi securitate este îndreptăţită de problema politicii pe care o vor duce faţă de R. S. S. Ucraineană statele limitrofe cu noi dela graniţa noastră de Vest şi în primul rând un stat ca Polonia ale cărui cercuri feudale au urmărit în trecut, în curs

(Continuare in pag. 2-a)

O DECLARAŢIE A MINISTERULUI DE EXTERNE BRITANIC IN CHESTIUNEA SIRIEI ŞI LIBANULUI

Londra, 26 (Rador). — *Sâmbătă seara, Ministerul afacerilor străine britanic a transmis următoarea declaraţie:*

„Guvernul britanic a luat cunoştinţă de situaţia serioasă ce s'a creiat în ultimile zile în Siria şi Liban, dar mai cu seamă în Siria.

El regretă că atmosfera îmbunătăţită a fost turburată de trimiterea anumitor întăriri franceze şi că acest lucru a dat loc la întreruperea negocierilor, în vederea unui aranjament general între statele din Levant şi guvernul francez.

Guvernul britanic se consultă cu guvernul nordamerican şi se află în contact neîncetat cu părţile interesate cu privire la aceste evenimente. El speră cu toată tăria că nu se va întreprinde între timp nici o acţiune care să aducă atingere unei soluţionări prin bună înţelegere a problemelor implicate".

★

Londra, 26 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenţiei „Reuter" comunică:

Declaraţia guvernului britanic cu privire la Siria şi Liban este inspirată de recunoaşterea faptului că relaţiile dintre aceste două ţări şi autorităţile franceze devin rapid tot mai încordate, — după cum s'a declarat Sâmbătă seara în cercurile oficiale.

Ştiri cu privire la turburări la Alep constitue una din indicaţii că în lipsa unei reţineri autentice de ambele părţi se va ajunge în curând la o stare gravă.

Declaraţia britanică menţine atitudinea de „intermediar cinstit" ce a fost adoptată de guvernul britanic în tot cursul acestui conflict.

Regretând atât că autorităţile franceze au dus la provocarea opiniei publice din Siria şi Liban prin trimiterea de întăriri, cât şi că cele două state din Orientul Mijlociu au hotărît să întrerupă negocierile, guvernul britanic subliniază că menţine un contact strâns cu guvernul nordamerican.

In cazul când situaţia ar continua să se înrăutăţească, guvernele britanic şi nordamerican ar acţiona probabil în comun.

★

Beirut, 26 (Rador). — O conferinţă importantă a avut loc Sâmbătă între oamenii de Stat sirieni şi libanezi în satul Staura, la jumătatea drumului între Beirut şi Damasc.

Vice-preşedintele consiliului de miniştri şi ministrul de externe al Siriei au avut aici o întrevedere cu primul ministru şi ministrul de externe al Libanului.

★

Beirut, 26 (Rador). — Patriarhul maronit Antonie Arida, arhiepiscop al Libanului, a invitat pe toţi şefii comunităţilor creştine din Liban la o conferinţă, pentru a studia aspectele crizei actuale şi a adopta o atitudine comună.

SIRIA ŞI LIBANUL AU CERUT CONVOCAREA COMITETULUI LIGII ARABE

Beirut, 26 (Rador). — *Intr'un comunicat publicat Sâmbătă seara se anunţă că Siria şi Libanul au adresat împreună o telegramă primului ministru al Egiptului, cerând convocarea Consiliului Ligii Arabe la cea mai apropiată dată posibilă.*

Hotărîrea de a se adresa o asemenea cerere a fost luată de primul ministru adjunct al Siriei, de primul ministru al Libanului şi de ministrul de externe al Libanului, în cursul unei întrevederi ce a avut loc Sâmbătă.

★

Cairo, 26. (Rador). — Primul ministru al Egiptului, Nokrashi Paşa, a invitat guvernele arabe să deseamneze delegaţi pentru Consiliul Ligii Arabe, astfel încât prima reuniune să poată avea loc la începutul lunei Iunie.

Prima chestiune pe ordinea de zi va fi situaţia din Levant.

★

Damasc, 26. (Rador). — Generalul Paget, comandantul suprem din Orientul Mijlociu, a avut o întrevedere importantă cu ministrul de externe sirian Glami Mardam.

Camera deputaţilor din Siria a fost convocată pentru o sesiune extraordinară, care a avut loc Sâmbătă după amiază.

DECLARAŢIILE DELEGATULUI GENERAL AL FRANŢEI

Beyruth, 26 (Rador). — **D. Haig Nicholson, trimisul special al agenţiei Reuter, transmite:**

Generalul Beynet, delegatul general al Franţei în Siria şi Liban, într'un interview pe care mi l-a acordat Vineri mi-a declarat că spre a se ajunge la ieşirea din impasul actual în legătură cu statele din Levant viitorul gest trebue să fie făcut de guvernele din Damasc şi Beyruth.

Generalul Beynet a spus: „Când am supus propunerile franceze în legătură cu problema bazelor, ca şi cu alte probleme, Siriei şi Libanului după înapoierea mea recentă din Franţa, memoriul meu a subliniat limpede că Franţa recunoaşte independenţa acestor două ţări.

Noi am dorit să discutăm problema unui acord pe o bază sinceră amicală, dar statele din Levant au refuzat să ducă negocieri.

Noi am renunţat la controlul pricărui organism intern din Siria şi Liban, exceptând controlul armate şi controlul militar al telegramelor impuse de război.

Nu a fost nici un semn de ostilitate când am supus propunerile statelor din Levant şi nu a fost căutşi de puţin vorba de un ultimetum din partea Franţei.

Ostilitatea s'a produs numai după ce cele două guverne s'au reunit şi au discutat propunerile noastre.

Părerea mea personală este că Franţa nu va refuza să discute acordul pe care l-ar propune statele din Levant, cu condiţia însă ca acesta să garanteze interesele Siriei şi Libanului, pe de o parte, şi ale Franţei, pe de altă parte. Până acum statele din Levant nu au făcut Franţei propuneri de acest fel pe baze acceptabile.

Eu păstrez contactul cu guvernul francez. Dar nu ne revine nouă să facem viitorul gest. In această privinţă nu este vorba câtuşi de puţin de vanitate. Noi şi acum păstrăm speranţa într'un acord acceptabil pentru ambele părţi".

Generalul Beynet, a declarat, fără a da cifre, că numărul trupelor franceze de control în Levant este aproximativ acelaşi ca şi acum câteva luni.

Trupele care au fost debarcate de curând sunt unităţi de înlocuire alcătuite din senegalezi şi un batalion din „forţele franceze din interior", care au fost trimise în Levant pentru instrucţie.

Actualmente, numărul trupelor senegaleze este cam cu o sută mai mic decât era înainte de actuala încordare.

Trupele franceze din Levant sunt sub comanda generalului Paget, comandantul suprem britanic din Orientul Mijlociu, în ce priveşte ţelurile de război, dar sub comandă franceză în ce priveşte ţelurile de securitate internă.

Şi generalul Beynet a adăugat: „Statele din Levant sunt utilizate în scopul instrucţiei trupelor.

In Levant se află un mare număr de trupe britanice şi nu s'a făcut nici o obiecţie faţă de prezenţa lor. Singura obiecţie făcută a fost în legătură cu prezenţa trupelor franceze. Este oare vreun motiv pentru care prezenţa noastră indeosebi este de nedorit? In orice caz, războiul în Europa s'a terminat".

Cu privire la prezenţa trupelor senegaleze, faţă de care mulţi oameni fac obiecţii în statele din Levant, generalul Beynet a declarat:

„In Senegal un mare număr de libanezi trăesc într'o prietenie desăvârşită cu senegalezii şi fac afaceri bune. Ei par că le place să stea în Senegal, iar nu în Levant. In Levant senegalezii sunt descrişi ca cruzi şi barbari.

La Alep s'au produs turburări în urma omorîrii unui soldat senegalez neînarmat.

In total, cinci soldaţi francezi, în majoritate neînarmaţi au fost omoriţi în Siria".

După ce a arătat că situaţia este perfect controlată în Levant, delegatul general francez a încheiat astfel:

„Turburările din Siria, care au fost cu mult mai serioase decât cele din Liban, au fost provocate în urma instrucţiunilor guvernului. Manifestaţiile au ieşit însă de sub controlul guvernului şi chiar şi poliţia a pierdut uneori controlul. O mare parte din actualele turburări are un caracter artificial, nefiind pricinuită de persoane responsabile, ci de studenţi şi de tineri nesăbuiţi".

UN SAVANT BULGAR DESPRE U. R. S. S. ŞI DE SPRE ROMÂNIA

D. prof. Doncio Kostoff vorbeşte presei despre Congresul Arlus, prietenia bulgaro-sovietică şi cultura şi ştiinţa din U. R. S. S.

D. profesor Doncio Kostoff este una din figurile de savanţi ai Bulgariei. D-sa se află în Capitală, venit să reprezinte Societatea „Prietenia bulgaro-sovietică", al cărei preşedinte este, la Congresul Arlus-ului. Conferenţiar al Universităţilor din Moscova şi Leningrad, unde a făcut să apară aproape 100 de lucrări ştiinţifice în domeniul agriculturii, d-sa ocupă astăzi catedra aceluiaşi studiu la Universitatea din Sofia, unde a publicat, deasemeni, 160 de lucrări ştiinţifice. D-sa mai este şi unul din vajnicii şi hotărâţii luptători pentru libertatea Bulgariei.

In apartamentul pe care îl ocupă la „Athenée Palace", d. prof. Doncio Kostoff a făcut, eri, declaraţii presei.

UN CONGRES CARE NE-A IMPRESIONAT

Primul lucru pe care l-am văzut în frumoasa D-voastră Capitală, a spus d-sa, a fost Congresul general al Arlus-ului, pentru care am sosit împreună cu d. Dimiter Jevocieff. Congresul ne-a impresionat plăcut şi, vă mărturisesc, că nu mă aşteptam să-l văd atât de grandios, cum s'a înfăţişat şi atât de bine organizat, pentru care lucru felicit conducerea Arlus-ului. Nu mă aşteptam fiindcă la noi în Bulgaria părerea pe care mi-o făceam despre România, era alta de cât aceea pe care mi-am făcut-o după acest Congres. Aci mi-am putut da seama că Arlus-ul, prin eminenţii ei conducători şi prin harnicul său secretar general d. dr. S. Oeriu, este o organizaţie vastă, cuprinzând toate mintile progresiste ale României şi în care întreaga colectivitate românească este reprezentată. Preocupările Arlus-ului cuprind toate problemele actuale. Admir deasemenea cât de bine sunt primite ideile Arlus-ului în Bucureşti şi în toată ţara.

Sunt de părere, fără totusi să angajez prin aceasta societatea „Prietenia bulgaro-sovietică" al cărei preşedinte sunt, că o coordonare a muncilor asociaţiilor similare va fi în folosul general al unei prietenii de ansamblu a tuturor popoarelor libere şi iubitoare de pace, cu popoarele U.R.S.S., desvoltând posibilitatea de lucru.

Prin Bucureşti, am trecut de 6 ori, dar nu m'am oprit niciodată să-l văd şi să cunosc cultura românească. Şi asta pentrucă rapoarturile de până acum aie popoarelor mai mici erau de asemenea natură, că ele se interesau mai mult de cultura şi viaţa popoarelor mai mari şi mai depărtate decât de aceea a popoarelor vecine.

INSTITUTELE DE CULTURĂ ROMÂNEASCĂ

Astfel. eri am vizitat, împreună cu savanţii sovietici, Institutul de Cercetări Agronomice, de sub conducerea d-lor prof. Ionescu-Siseşti şi Traian Săvulescu. Preocupările lor şi ale colaboratorilor lor, precum şi problemele ce şi le pun, sunt problemele şi preocupările ce şi le pun savanţii tuturor ţărilor progresiste. Nivelul culturii române este în această privinţă egal de ridicat cu nivelul progresist nu numai din ţările mari europene, dar şi din celelalte continente. D. Zăroni, ministrul de Agricultură al d-stră a venit din rândurile plugarilor, cunoaşte problemele lor, ceeace constitue chezăşia unui succes net în ce priveşte organizarea Agriculturii române, care va asigura o desvoltare a vieţii rurale şi succesele problemelor agrare, fiindcă România ori câtă desvoltare va înscrie în sectoarele ei industriale, rămâne o ţară eminamente agricolă. O legătură mai strânsă între sat şi instituţiile de agronomie va asigura un rapid progres al agriculturii în România.

SOCIETATEA „PRIETENIA BULGARO-SOVIETICĂ"

Soc. „Prietenia bulgaro-sovietică" a luat fiinţă încă din anul 1934, când, pentru prima oară Bulgaria a stabilit raporturi politice normale cu U.R.S.S. Putinii ei membri de atunci, munceau pentru cunoaşterea realităţilor din marele Stat socialist. Se muncea greu şi puţin fiindcă oficialitatea nu vedea cu ochi buni o reală prietenie între poporul bulgar şi cel sovietic. In asemenea condiţii a existat societatea până în 1941, când guvernul pro-fascist a dizolvat-o, a confiscat biblioteca şi arhiva, internând în lagăre de muncă pe membrii ei. După 9 Septembrie 1944, când poporul bulgar şi-a câştigat libertatea şi când în fruntea lui a venit un guvern popular, societatea s'a reînfiinţat.

La început n'a avut foarte mulţi membri şi nici posibilităţi materiale de lucru. Dar posibilităţile politice erau mai largi, dat fiind interesul ce-l arăta guvernul popular pentru prietenia cu poporul sovietic şi cu cele vecine, în deosebi cu popoarele jugoslav şi român, şi societatea s'a dezvoltat şi se dezvoltă mereu ca număr al membrilor şi secţiilor. Azi, ea cuprinde pe cei mai progresişti reprezentanţi ai culturii şi vieţii noastre sociale. La Sofia lucrează secţiile culturală, literară, teatrală, muzicală, plastică, tehnică, arhitectură, juridică, pedagogie, filozofică, presă, muncitorească, etc. Eu am o activitate largă în vederea cunoaşterii culturii sovietice şi pentru apropierea poporului bulgar de cel sovietic, privind dela principiul că „prieteni sinceri nu pot fi decât acei carî se cunosc bine".

CULTURA SOVIETICA

Cultura sovietică, în cei 27 ani de existenţă ai ei, a repurtat mari succese în toate domeniile de cunoaştere şi în special în ştiinţa aplicată, fiindcă în U.R.S.S. problemele izvorâsc din nevoile poporului fiind rezolvate prin ştiinţa —şi cum pentru numeroase probleme ştiinţa nu e o posibilitate, se caută drumuri noui, se găsesc soluţii pentru problemele practice şi ştiinţa progresează mereu pentru binele umanităţii întregi. Acolo ştiinţa nu este detaşată de viaţă, ci este caracteristica ei cea mai importantă. Dacă fizica şi chimia au putut să se libereze încă din vea-

(Continuare in pag. 2-a)